

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

R. IX: 2011
Data odczytu: 14.9.2011

Nr 23 (292)
Data wydania: 14.9.2011

852. spotkanie

JANUSZ HINZ

BIBLIOGRAFIA GRUDZIĄDZKA

Wstęp

Bibliografia grudziądzka: wydawnictwa zwarte 2005-2010 wraz z uzupełnieniami z lat 1945-2004 jest pierwszą publikacją, która w jednym miejscu zbiera piśmiennictwo związane tematycznie z Grudziądzem i najbliższą okolicą lub autorstwa osób wywodzących się z Grudziądza. Jest kontynuacją wydanej wcześniej *Bibliografii grudziądzkiej : wydawnictwa zwarte od 1945 r. do stycznia 2005 r.*¹ Mam nadzieję, że będzie ona ważnym źródłem dokumentacyjnym dla historyków, bibliotekarzy, zbieraczy i miłośników *grudziądzanów*, którzy chcąc znaleźć piśmiennictwo na interesujący ich temat, musieli niejednokrotnie sięgać do wielu miejsc i źródeł, aby zebrać rozproszone publikacje.

Bibliografia rejestruje 823 rekordów bibliograficznych. Rekordy z gwiazdką dodano po zakończeniu prac redakcyjnych.

I. Dobór materiału i zasięg bibliografii

Bibliografia grudziądzka: wydawnictwa zwarte 2005-2010 rejestruje publikacje w układzie alfabetycznym. Zasięg chronologiczny obejmuje druki wydane od 2005 r. do 2010 r. wraz z uzupełnieniami z lat 1945-2004.

Zasięg terytorialny nie ograniczał się tylko do terytorium Polski i wyłącznie do książek polskich, ale uwzględniono również publikacje obcojęzyczne, wydane tak w Polsce, jak i za granicą. Jeśli chodzi o dobór materiału, uwzględniano publikacje traktujące o Grudziądzu, autorów wywodzących się z Grudziądza, tu zamieszkałych obecnie lub w przeszłości oraz tu tworzących. Widać tutaj bardzo wyraźnie historię Grudziądza zamieszkałego przez dwie narodowości: Polaków i Niemców. Często publikacje odzwierciedlają kontakty i współistnienie obok siebie tych dwóch narodów, pokazują przenikanie się historii i dwóch kultur w przeszłości i obecnie. Selekcji podlegały książki wydrukowane w Grudziądzu przez grudziądzkie drukarnie dla wydawców spoza Grudziądza, niezwiązane z miastem lub regionem. Bibliografia uwzględnia tylko wydawnictwa

¹ Hinz Janusz, *Bibliografia grudziądzka : wydawnictwa zwarte od 1945 r. do stycznia 2005 r.* – Grudziądz : Koło Miłośników Dziejów Grudziądza. Klub "Centrum" Spółdzielni Mieszkaniowej, 2008.

(druki) zwarte, to znaczy książki, wyjątek stanowią dwa rodzaje wydawnictw ciągłych wydawanych na terenie Grudziądza, to jest: Kalendarz Grudziądzki i Rocznik Grudziądzki.

II. Opis bibliograficzny

Opis bibliograficzny sporządzony został z autopsji w trzecim stopniu szczegółowości według polskiej normy PN-N-01152-2. Dodano hasła przedmiotowe² oraz symbole Uniwersalnej Klasyfikacji Dziesiętnej³. Strefa odpowiedzialności zawiera informacje o autorze lub instytucji sprawczej. Strefa adresu wydawniczego zawiera kolejność wydania, miejsce, nakładcę, datę wydania, miejsce i nazwę drukarni.

Strefa opisu fizycznego obejmuje liczbę i rodzaj stron, informacje o ilustracjach, formacie itp., zawartość aparatu naukowego książek: bibliografii, indeksów, numerów ISBN.

Pracę rozpoczęto od przejrzenia zbiorów własnej biblioteki oraz zbiorów bibliotecznych Biblioteki Miejskiej im. Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu. Stwierdzono wówczas znaczne braki w gromadzeniu i uzupełnianiu zbiorów regionalnych Biblioteki Miejskiej w Grudziądzu. Sprawdzone dostępne źródła bibliograficzne, które często miały charakter cząstkowy oraz nie zawsze były w pełni wiarygodne. Udało się pomimo to ustalić zbiór tytułów. Dalej poszukiwano książek w bibliotekach polskich i zagranicznych, chcąc je opisać z autopsji. Autor korzystał również z uprzejmości kilku grudziądzkich kolekcjonerów książek regionalnych oraz podczas wyjazdu do Niemiec wykorzystano również prywatne zbiory biblioteczne byłych mieszkańców Grudziądza, obecnie mieszkających w Niemczech. Liczne osobiste kontakty i odwiedziny wśród grudziądzkich drukarni i wydawców przyczyniły się do pozyskania piśmiennictwa, wydawanego w Grudziądzu.

Oddając do rąk Czytelników *Bibliografię grudziądzką...*, mam świadomość jej braków. W dobie prawdziwej eksplozji działalności wydawniczej ostatnich lat, gdzie każdy może zostać wydawcą, pomimo usilnych starań, nie do wszystkich publikacji udało mi się dotrzeć i opisać z autopsji (niski nakład, publikacje poza siecią księgarską itp.). Mam nadzieję, że jednak spełni ona swoje zadanie informacyjne, będzie istotnym przyczynkiem do badań historycznych i bibliologicznych nad piśmiennictwem tego okresu oraz pozwoli kolekcjonerom, bibliotekarzom uzupełnić braki w gromadzeniu i uzupełnianiu zbiorów piśmiennictwa o Grudziądzu.

Opracowując *Bibliografię grudziądzką...* korzystałem z pomocy wielu osób i instytucji, którym chciałbym wyrazić bardzo serdeczne podziękowania.

Przede wszystkim dyrekcjom i pracownikom bibliotek: Bibliotece Miejskiej im. W. Kulerskiego w Grudziądzu, Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej – Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu, Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu, Bibliotece Narodowej w Warszawie, Bibliotece Jagiellońskiej w Krakowie, Deutsche Nationalbibliothek w Lipsku, Staatsbibliothek w Berlinie, dyrekcji i pracownikom Muzeum im. ks. dr Władysława Łęgi w Grudziądzu i Naczelnej Organizacji Technicznej w Grudziądzu. Szczególne podziękowania należą się właścicielom prywatnych zbiorów bibliotecznych, Panom Henrykowi Szczepańskiemu, Stanisławowi Lewandowskiemu, Tadeuszowi Rauchfleiszowi, Zbigniewowi Otrembie, Zbigniewowi Zawadzkiemu, śp. Stanisławowi Porębie oraz wielu, wielu innym osobom. Jestem wdzięczny zarówno instytucjom, jak i osobom prywatnym za życzliwe zrozumienie dla podjętych wysiłków oraz okazaną mi pomoc. Specjalne słowa podziękowania składam Pani dr hab. Jadwidze Sadowskiej byłej kierownicze Instytutu Bibliograficznego Biblioteki Narodowej w Warszawie za niezwykle cenne uwagi i spostrzeżenia.

Pracę tę będę kontynuował i mam nadzieję, że w ciągu najbliższych lat uda się wydać kolejny tom oraz uzupełnienia do *Bibliografii grudziądzkiej*.

² Słownik języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej / stan na dzień 31 grudnia 2004 r. oprac. Joanna Kędzińska, Wanda Klenczon i Anna Stolarczyk. T. 1, A-J; T. 2, K-Q; T. 3, R-Ż. – Wyd. 5 popr. i rozszerz. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2005.

³ Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiętna : wydanie skrócone dla bieżącej bibliografii narodowej i bibliotek publicznych : publikacja nr UDC P058 autoryzowana przez Konsorcjum UKD nr licencji – 2005/06. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2006.

Będę wdzięczny wszystkim Czytelnikom, którzy zechcą mnie poinformować o dostrzeżonych błędach, nieścisłościach, a zwłaszcza brakach w rejestracji bibliograficznej tytułów.

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisch, KMDG. Logo KMDG wykonał Grzegorz Rygielski.